

Sygn. akt XXIV Ns 34/20

POSTANOWIENIE

12 czerwca 2020 r.

Sąd Okręgowy w Warszawie XXIV Wydział Cywilny w składzie:

Przewodniczący: Sędzia (del.) Krzysztof Tarapata

Protokolant: st. sekretarz sądowy Milena Gładysiak

po rozpoznaniu w dniu 12 czerwca 2020 r. w Warszawie

na rozprawie

sprawy z wniosku D. K.

z udziałem Stowarzyszenia (...) z siedzibą w M. oraz P. R.

o wydanie orzeczenia w trybie wyborczym

postanawia:

1. zakazać Stowarzyszeniu (...) z siedzibą w M. rozpowszechniania materiałów zawierających nieprawdziwe informacje o treści:

- „(...) (...) P. R. (...) M.”,

- „(...)”,

- „(...)”;

2. nakazać Stowarzyszeniu (...) z siedzibą w M. sprostowania nieprawdziwych informacji podanych w kolportowanej ulotce poprzez:

a) zamieszczenie na fanpage uczestnika Stowarzyszenie (...) w serwisie (...) pod adresem: (...) sprostowania o treści: „Stowarzyszenie (...) prostuje nieprawdziwe informacje zawarte w wydanych przez stowarzyszenie materiałach agitacyjnych dotyczących referendum w sprawie odwołania Burmistrza Miasta M. i oświadcza, iż: - twierdzenie jakoby P. R. (...) M. jest nieprawdziwe, - twierdzenie jakoby (...) jest nieprawdziwe, - twierdzenie jakoby (...) jest nieprawdziwe;

b) zablokowanie do dnia 14 czerwca 2020 r. wpisu sprostowania wskazanego w pkt. 2 lit. a postanowienia, na samej górze fanpage (...) poprzez skorzystanie z opcji udostępnianej przez serwis (...) tj. „Przypnij na górze strony”, tak aby odbiorcy korzystający z fanpage Stowarzyszenia (...) mogli zapoznać się z treścią wpisu;

3. oddalić wniosek w pozostałym zakresie;

4. stwierdzić, że każdy z uczestników ponosi koszty postępowania związane ze swym udziałem w sprawie.

UZASADNIENIE

postanowienia z dnia 12 czerwca 2020 r.

W dniu 10 czerwca 2020 r. do tut. Sądu wpłynął wniosek D. K. o wydanie orzeczenia w trybie art. 35 ustawy z dnia 15 września 2000 r. o referendum lokalnym, w którym wnioskodawca domagał się:

1. wydania uczestnikowi Stowarzyszenie (...) zakazu rozpowszechniania materiałów zawierających nieprawdziwe informacje, jakoby:

- „(...) (...) P. R. (...) M.”,

- „(...)”,

- „(...)”,

- „(...)”;

2. nakazania uczestnikowi Stowarzyszenie (...) sprostowania nieprawdziwych informacji podanych w kolportowanej ulotce poprzez:

a) zamieszczenie na fanpage uczestnika Stowarzyszenie (...) w serwisie (...) pod adresem: (...) sprostowania o treści: „Stowarzyszenie (...) prostuje nieprawdziwe informacje zawarte w wydanych przez stowarzyszenie materiałach agitacyjnych dotyczących referendum w sprawie odwołania Burmistrza Miasta M. i oświadcza, iż: - Twierdzenie jakoby P. R. (...) M. jest nieprawdziwe, - Twierdzenie jakoby (...) jest nieprawdziwe, - (...) jest nieprawdziwe, - (...) jest nieprawdziwe.”;

b) zablokowanie do dnia 14 czerwca 2020 r. w/w wpisu na samej górze fanpage (...) poprzez skorzystanie z opcji udostępnianej przez serwis (...) tj. „Przypnij na górze strony” tak aby odbiorcy korzystający z fanpage Stowarzyszenia (...) mogli się zapoznać z treścią wpisu;

3. nakazania uczestnikowi Stowarzyszenie (...) wpłacenia kwoty 1.000,00 zł na rzecz instytucji charytatywnej w postaci Fundacji im. (...), ul. (...), (...)-(...) W., nr konta: (...) – z dopiskiem „(...)”.

W uzasadnieniu wniosku, D. K. wyjaśnił, że Stowarzyszenie (...) włączyło się w trwającą kampanię referendalną dotyczącą referendum gminnego w sprawie odwołania burmistrza Miasta M. - P. R. przed upływem kadencji i prowadzi działania ukierunkowane na obniżenie frekwencji pod hasłem „(...)”. Zdaniem wnioskodawcy przygotowany przez Stowarzyszenie materiał agitacyjny w postaci ulotki zawiera korzystne dla urzędującego burmistrza ale nieprawdziwe informacje dotyczące: wyniku wyborczego burmistrza P. R. w wyborach samorządowych, kwoty środków unijnych pozyskanych przez burmistrza dla miasta, ponoszonych w przeszłości kosztów wylewania niezdatnej do użytku wody do kanalizacji, torpedowania przez radnych miejskich niemal wszystkich działań burmistrza. (wniosek – k. 3-57)

Postanowieniem z dnia 10 czerwca 2020 r. Sąd wezwał P. R., będącego burmistrzem Miasta M., do wzięcia udziału w sprawie w charakterze uczestnika. (postanowienie – k. 59)

Na rozprawie stawił się jedynie wnioskodawca i podtrzymał swoje żądania.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny.

Na dzień 14 czerwca 2020 r. ogłoszone zostało referendum gminne w sprawie odwołania burmistrza Miasta M. przed upływem kadencji. Jednym z inicjatorów referendum jest wnioskodawca D. K. - (...) będący członkiem inicjatywy referendalnej oraz pełnomocnikiem Inicjatora Referendum. (niesporne)

Burmistrzem M. jest P. R., wybrany na to stanowisko w wyborach samorządowych w roku 2018, uzyskując w drugiej turze wyborów 4558 głosów, co w ujęciu procentowym przełożyło się na (...) %. (strona internetowa (...))

Od czasu objęcia stanowiska burmistrza przez P. R., M. pozyskał w ramach tzw. środków unijnych kwotę niższą niż (...) złotych. (informacje i wykazy k. 8-13v.)

W czasie kadencji burmistrza P. R. doszło do zmian w funkcjonowaniu ujęcia wody, na skutek których miasto zaprzestało dokonywać zrzutu całej pozyskanej wody do kanalizacji sanitarnej. W konsekwencji M. nie jest już obciążany przez przedsiębiorstwo wodno – kanalizacyjne kosztami wspomnianego zrzutu. W 2018 r. M. Przedsiębiorstwo (...) za zrzut wody z ujęcia przy ul. (...) pobrało od miasta M. łącznie (...) zł. (odpowiedź i faktury – k. 14-16)

Część uchwał podjętych przez Radę Miasta M. w trakcie kadencji burmistrza P. R. została podjęta zgodnie z intencją burmistrza. (protokoły i wyniki głosowań – k. 17-50, k. 52-54v.)

W trakcie kampanii referendalnej dotyczącej referendum wyznaczonego na 14 czerwca 2020 r. w sprawie odwołania burmistrza M., Stowarzyszenie (...) wydało i rozpowszechniało ulotkę o charakterze agitacyjnym mającą na celu wsparcie burmistrza P. R.. W ulotce tej zawarto m.in. następujące treści:

- „(...) (...) P. R. (...) M.”,

- „(...)”,

- „(...)”,

- „(...)”

(niesporne, ulotka – k. 6)

Sąd zważył co następuje

Wniosek należało częściowo uwzględnić.

Zgodnie z art. 35 ust. 1 ustawy z dnia 15 września 2000 r. o referendum lokalnym, jeżeli plakaty, hasła, ulotki, wypowiedzi albo inne formy propagandy i agitacji zawierają nieprawdziwe dane i informacje, każdy zainteresowany ma prawo złożyć do sądu okręgowego wniosek o:

- 1) orzeczenie konfiskaty takich materiałów;
- 2) wydanie zakazu publikowania takich materiałów;
- 3) nakazanie sprostowania informacji;
- 4) nakazanie przeproszenia pomówionego;
- 5) nakazanie uczestnikowi postępowania wpłacenia kwoty do 10 000 złotych na rzecz instytucji charytatywnej;
- 6) zasądzenie od uczestnika postępowania na rzecz wnioskodawcy kwoty do 10 000 złotych tytułem odszkodowania.

Oczywistym jest, że wnioskodawca, jako mieszkaniec M., czyli miasta, w którym ma odbyć się referendum w sprawie odwołania burmistrza, a ponadto jako jeden z inicjatorów referendum posiada legitymację do złożenia wniosku w trybie art. 35 przywołanej już ustawy o referendum lokalnym. Legitymowanym do udziału w postępowaniu jest również Stowarzyszenie (...) wspierające burmistrza P. R. i będące twórcą ulotki, w której zawarto treści zdaniem wnioskodawcy nieprawdziwe.

Jako zainteresowanego w sprawie należało uznać również P. R., pełniącego funkcje burmistrza M., którego dotyczą informacje, których prawdziwość jest przedmiotem postępowania. Wprawdzie wnioskodawca nie wskazał P. R. jako uczestnika, jednakże stosownie do art. 510 § 2 k.p.c. Sąd ma obowiązek z urzędu wezwać zainteresowanego do udziału

w sprawie, jeśli okaże się, że nie jest uczestnikiem. (zob. komentarz do art. 35 ustawy o referendum lokalnym, Rakowska – Treła 2019, wyd. 1) W konsekwencji, Sąd postanowieniem z dnia 12 czerwca 2020 r. wezwał P. R. do udziału w sprawie w charakterze uczestnika.

Jak wykazało przeprowadzone postępowanie, niektóre z informacji wskazanych w przedmiotowej ulotce Stowarzyszenia (...), są nieprawdziwe. Chodzi tu o informację dotyczącą wyniku wyborczego burmistrza P. R., informację dotyczącą sumy pozyskanych przez burmistrza środków unijnych oraz informację dotyczącą ponoszonych w przeszłości kosztów wylewania niezdatnej do użytku wody do kanalizacji.

W ulotce Stowarzyszenia wskazano, iż P. R. wygrał wybory na burmistrza z (...) poparciem mieszkańców M.. Z powszechnie dostępnych za pośrednictwem internetu danych Państwowej Komisji Wyborczej wynika, iż w drugiej turze wyborów P. R. uzyskał wynik (...) %. Niewątpliwie zatem informacja zawarta w ulotce jest nieprawdziwa.

Jeśli chodzi o kwestię środków unijnych, z przedmiotowej ulotki wynika, że burmistrz P. R. pozyskał z tego źródła na rozwój miasta (...) złotych. Z twierdzeń wnioskodawcy i z przedstawionego przez niego materiału dowodowego wynika, że podczas kadencji P. R. pozyskane środki unijne wyniosły mniej niż wskazano w ulotce i że w ulotce doszło do zniekształcającego rzeczywistość zsumowania wszelkich środków pozyskanych z zewnątrz pod hasłem „środki unijne”. Również i ta informacja z ulotki okazała się więc nieprawdziwa.

W przypadku kosztów wylewania niezdatnej do użytku wody do kanalizacji, z ulotki wynika, iż wynosiły one w przeszłości (...) złotych. Wedle twierdzeń wnioskodawcy i przedstawionych przez niego dowodów, koszty te wynosiły mniej i np. w 2018 r. osiągnęły w sumie (...) zł. Podaną w ulotce informację należało więc uznać za nieprawdziwą.

Należy podkreślić, iż uczestnicy nie zakwestionowali żadnych ze wskazanych we wniosku żądań, twierdzeń i faktów.

W rezultacie za uprawnione należało uznać zawarte w pkt. 1 i 2 wniosku żądania wnioskodawcy w zakresie wspomnianych trzech informacji.

W pozostałym zakresie wniosek podlegał oddaleniu.

Co do żądania dotyczącego zawartego w ulotce zarzutu o torpedowaniu działań burmistrza przez pewną grupę osób, stwierdzić należy, iż jest to sformułowanie bardzo niejasne, trudne do weryfikacji. Nie sposób jednoznacznie odczytać, o jakie osoby, czy grupy chodziło autorom ulotki, jakie konkretnie działania miałyby być torpedowane i w jakiej formie. Tego typu sformułowanie umyka weryfikacji prawdziwości. Nieprzekonujące są też zawarte w uzasadnieniu wniosku twierdzenia, iż przedmiotowy fragment ulotki dotyczy wyłącznie działalności oponentów burmistrza na forum rady miasta i że może zostać oceniony pod względem prawdziwości na podstawie załączonych do wniosku niektórych protokołów z posiedzeń oraz wyników niektórych głosowań.

W okolicznościach niniejszej sprawy Sąd uznał za nieuzasadnione zgłoszone w pkt. 3 wniosku żądanie nakazania uczestnikowi Stowarzyszenie (...) wpłacenia kwoty 1000 zł na rzecz wskazanej instytucji charytatywnej. Instytucja nakazania dokonania wpłaty na rzecz instytucji charytatywnej nosi znamiona sankcji karnej, która w sprawie o charakterze cywilnym może być stosowana jedynie wyjątkowo. Nie doszło do tego typu naruszeń aby obciążać uczestnika tego rodzaju karą.

O kosztach orzeczono na podstawie art. 520 § 1 k.p.c.

Wobec powyższego orzeczono jak w sentencji.

ZARZĄDZENIE

(...)

(...)

(...)

(...)

(...)